

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput VI. Quod pater quidem Constantini nomen Christi propagari permiserit: Constantinus vero Maximus ut ubique terrarum praedicaretur effecerit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

ἢ δι' ἐπιστολῆς αὐτῶν πυθέσθαι περὶ ὧν ἐβόλετο, εἰ δὴ περὶ πιθανὸν ἢ τὸν φιλόσοφον ἀγνοῦν, ὡς ἠεὶ κληῖς ὁ ἀλκμυῖος ἀθλιώσιον ἐκαθάρατο μὲν τὴν τεκνοκτονίαν τοῖς δῆμιον μυστηρίοις, καὶ μὲν τὸν ἰφίτην φόνον, ὃν ἔξενον καὶ φίλον ὄντα ἀδίκως ἀνείλεν ὡς μὴ ἐν οἱ ἔλλωες τῶν τοιούτων πλημμελημάτων καθάρμας ἐπιηγελλοῖτο, δπόχη τὰ εἰρημνία, καὶ ἑυδῶ καὶ ἡγορεῖ τῶν ἐναντία ἀποφῆκαται σῶπαρον πλασαμῶν· εἰ γὰρ ἀνῆποιμι, ταῦτα ἠγνοκέναι τὸν ἐπισημοτάτον ὅτε παρ' ἑλλήσιον ἐπὶ παιδούσῃ γεγνημῶν.

A vel per Epistolam eum de quibus volebat consuluisse: haudquaquam tamen credibile est, Philosophum ignorasse, Herculem Alcmenæ filium post cædem liberorum & post necem Iphiti, quem licet amicum atque hospitem inique interfecerat, Cereris sacris Athenis expiatum fuisse. Græcos igitur hujusmodi scelerum expiationem pollicitos esse, ea quæ dixi satis evincunt: simulque mendacii eos coarguunt, qui Sopatrum affirmant contraria pronuntiasse. Neque enim ausim dicere, ista ignorasse Philotophum, qui eruditionis causâ apud Græcos ea ætate nobilissimus habebatur.

Κεφ. 5.

CAPUT VI.

ὅτι καὶ ὁ κωνσταντῖνος πατὴρ παρεχώρησε τὸ τῆς χριστιανικῆς πίστεως ὄνομα· ὁ δὲ μέγας κωνσταντῖνος πανταχῶ διαδραμαίει παρισκιάσει.

Quod pater quidem Constantini nomen Christi propagari permisit: Constantinus vero Maximus ut ubique terrarum predicaretur effecit.

Αἰδὲ καὶ τὴν δεχομένην ὑπὸ κωνσταντῖνου ἐκκλησίαν καθάστει μὴ ἐπὶ πρῶτον, καὶ ὁσημέραι ἐπεδίδωκε, δῖνον καὶ ὁμόφρον· βασιλείας διεργασίων ἀξιοῦν μὴ ταῦτας δὲ καὶ ἀλλῶν περὶ τέτα, διωγμῶν καὶ ταραχῆς ἀπειροῦτες τὸ θεῖον ἐφύλαξε· ἀποκοιμῶν γὰρ τῶν ἀνά τὴν ἀλλῶν οἰκουμενικῆς ἐκκλησίαν, μόνον κωνσταντῖνον ὁ κωνσταντῖνος πατὴρ ἀδελφῶς θεησκοῦσεν συνεχῶς τοῖς χριστιανοῖς ἀμέλει τοῖσδε πτωμασὸν καὶ συγγραφῆς ἀξίον ἐγνων εἰς γὰρ ταῦτα δοκιμάσαι θελῶν τίνες τῶν ἐπιτοῖς βασιλείας χριστιανῶν ἀνδρες εἰσὶ καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ, συγκαλέσας πάντας, καὶ ἐπιβόησεν, εἰ μὲν ἐλῶντο θεῖον καὶ θεησκοῦσεν ὁμοίως, ἀμφοῖν αὐτῶν εἶναι, καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς μένει ἀξίας· εἰ δὲ ὁρῶνται τὸ, ὅτι καὶ τῶν βασιλείων, χάριν ἔχοντας ὅτι μὴ καὶ πτωμασὸν προσώφλησαν· ἐπεὶ δὲ εἰς ἐπιπλέον διεκείθησαν, οἱ μὲν τὴν θεησκοῦσαν προδόντες, οἱ δὲ τῶν παρῶν τῶν θεῶν προσημῶσιν, ἐγὼ φίλοις καὶ συμβούλοις χρῆσθαι, τοῖς περὶ τὸ κρεῖττον τοῖσδε διαμείναντι τὰς δὲ, ὡς ἀνάνδρες καὶ κωδάλως ἀπεσράφη, καὶ τῆς πρὸς αὐτὸν

Ecclesie igitur quæ sub Imperio Constantini erant, in summa felicitate degebant, crescebantque indies, benevoli & Christiani principis beneficiis locupletata. Quas quidem etiam ante eius principatum, persecutionum ac tumultus expertes Deus servaverat. Nam cum in reliquis partibus orbis Romani, Ecclesie persecutionibus vexarentur, solus Constantius Constantini pater Christianis liberam colendi numinis dederat facultatem. Quin etiam mirabile quiddam & dignum quod posteris tradatur, ab illo factum esse cognovi. Id autem est hujusmodi. Cum aliquando explorare vellet, quinam ex numero Christianorum in palatio ipsius degenentium viri boni essent, convocatis omnibus edixit, ut si quidem sacrificare & Deos perinde ac ipse colere vellent, in palatio manerent, & eundem quem prius dignitatis obtinerent locum: sin id facere recusassent, exirent à palatio, beneficii loco ducentes quod supplicio affecti non essent. Cumque in duas partes divisi fuissent, hinc quidem religionis sue desertores, illinc vero qui divinas res presentibus bonis anteponebant: eos amicos & consiliarios in posterum habere decrevit, qui Deo fidem servassent. Reliquos vero, tanquam ignavos & impostores averfatus, à comitatu suo

removit: ratus scilicet nunquam Imperatori fidos ac devotos fore eos, qui tam facile proditores Dei exstiterunt. Quamobrem quamdiu superstes fuit Constantius, iis qui ultra Italiam habitabant, Gallis scilicet, Britannis & qui circa Pyrenæum montem usque ad Occidentalem Oceanum incolunt, nequam contrarium legibus visum est Christianam religionem profiteri. Postquam vero Constantinus eandem illam Imperii partem successorio jure obtinuit, res Ecclesiæ multo magis florere. Maxentio enim Herculi filio interfecit, & Imperii ejus sorte ac Constantinum translata, divinum numen libere coluerunt, qui vel circa Tiberim fluvium, vel circa Eridanum quem indigenæ Padum vocant, vel juxta Aquilim habitabant: in quem navem Argo protraxerunt esse perhibent, & in Tyrrhenum mare deductam, incolumem evasisse. Nam Argonautæ cum Ætiam fugerent, non eundem navigationis cursum in reditu tenuerunt: sed trajecto mari Scythico, per ostia fluviorum qui in illis sunt partibus, in fines Italorum venerunt: ibique hyemantes, urbem quæ Hemonia dicitur condiderunt. Æstate vero adveniente, indigenarum operâ adjuti, per quadringenta circiter stadia machinis quibusdam navem Argo traxerunt per terram, eamque in fluvium Aquilin deduxerunt, qui in Eridanum influit: Eridanus vero in mare Italicum evolvitur. Cæterum post Cibalensem pugnam, Dardanii & Macedones & quicumque Danubium accolunt, Achaia item & universum Illyricum in dittonem Constantini venerunt.

ὁμιλίας ἀπεώσατο· λογισάμενος μὴ πρὸς τὸ ἐσεῖν αὐτῷ βασιλεία δύνασθαι, τὰς ὁδοὺς εὐχόμενος πρὸς τὸν θεὸν γεννηθῆναι· οὐτε γὰρ εὐχόμενος ἐπὶ κωνσταντίῳ βασιλεύοντι, οὐδὲ ἐπὶ τῷ ἀξίονομο χριστιανίῳ ζῆν τοῖς ἰταλῶν ἐπιγενομένοις γαλαταῖς τε καὶ βρελιανοῖς, καὶ ὅτι αὐτῶν πυρλωαῖον ὄρεσι οἰκῆσι, μέχρι τῆς περὶ ἑσπερανῶν κεινῆ· ἐπεὶ δὲ καὶ κωνσταντῖνον τὴν αὐτῶν δόξαν διεδέξατο, μάλλον διεφάνη τῆς ἐκκλησίας πρᾶγμα· μαζῶν τε ἐρεκελίς παυδὸς ἀναερεθῆναι, καὶ τῶν μοίρας εἰς κωνσταντῖνον Ἰππικῶν τε, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἑσπερῶν ὅσοι τε αὐτῶν τὸν θεὸν ἐπιμαρτυροῦν, καὶ τὸν ἠριδανόν, ὃν πᾶσαν οἰσπερ ἑρῶν καλεῖσιν καὶ τὸν ἀκυλιν, εἰς ὃν λαοὶ καταελκυσθῆναι τῶν ἀργῶν, καὶ πρὸς τὴν ἠρῶν διασωθῆναι πέλαιον· οἱ γὰρ ἀργῶν ναύται τὸν αἰήτην φεύγοντες, ἐπὶ τῶν πλῆθιν ἐν τῷ ἐπανόδῳ ἐποιήσατο· πρᾶγμα δὲ τῶν ἰταλῶν ὑπερσκύθας θάλασσαν, ἐπὶ τῶν τῆδε πᾶσι ἀφίκοντο εἰς ἰταλίαν, καὶ χημάσαις ἐν αὐτῶν, πᾶσαν εὐχόμενοι ἡμόνα πρὸς ἀγορῶν ἐπιβάντες τῆ δὲ Ἰππικῶν ἀλαβῶν, συμπραξάντες αὐτῶν ἐπιχωρίων, ἀμφὶ τῆς τετρακοσίας στάδων ὑπὸ μηχανῆς ἐλκόντες τὴν ἀργῶν γῆν, ἐπὶ τὸν ἀκυλιν πᾶσαν ἠγαγον· ἐπὶ τῶν δανῶν συμβάλλει ἠριδανὸς ἢ εἰς τὸν ἀκυλιν θάλασσαν τὰς ἐκβολὰς ἔχει· μὴ δὲ τὴν κινάλας μάχην δαρδάνιοι τε ἔμακον, καὶ ὅτι αὐτῶν τὸν ἴσον οἰκῆσιν, ἢ τε καὶ ἠρῶν ἑλλας, καὶ πᾶν τὸ ἰλλυρῶν ἐστίν, ὑπὸ κωνσταντῖνον ἐγγύθιο.

CAP. VII.

Κεφ. Ζ.

De dissensione inter Constantinum & Licinium ejus generum propter Christianos: & quomodo Licinius bello victus atque interfectus est.

Ἐπει τῆς μεταξὺ διαφορᾶς κωνσταντῖνου καὶ λιπίνου τῶν χριστιανῶν, ὡς κατὰ κράτος ἐκείνου ἐκείνου διήφθη.

Licinius vero qui antea religionem Christianam coluerat, post cladem illic acceptam animo mutatus, multos sacerdotes qui in suis partibus degebant, graviter afflixit. Sed & alios plurimos, ac præcipue militaris ordinis viros, male mulcavit. Etenim ob diffidium quod ipsi erat cum Constantino, Christianis supra modum erat infensus, ex eorum

Λικίνου δὲ μὴ τὴν ἐνθάδε τροπὴν, πρὸς τὸν θεὸν ἀφικόμενος, πολλὰς τότε τῶν ἐπιχωρίων, καὶ μάλα ἑσραβιλικῶν πλῆθους, ἠγάγετο πρὸς τὸν ἀκυλιν, ὡς κατὰ κράτος ἐκείνου ἐκείνου διήφθη.